

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/100/2021
Identifikačné číslo spisu:	1316217414
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1316217414.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Mgr. O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/X, U. pod S., právne zast.: Advokátska kancelária SLAVIKATTORNEYS, s.r.o. so sídlom Mlynarovičova 13, Bratislava, IČO: 50 807 471, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o určení, že štátnozamestnanecký pomer trvá a náhradu funkčného platu, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 16Cpr/15/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. mája 2020 sp. zn. 4CoPr/1/2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27. mája 2020 sp. zn. 4CoPr/1/2020 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 08. novembra 2018 č. k. 16Cpr/15/2016-96 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že k skončeniu jej štátnozamestnaneckého pomeru u žalovaného, založeného služobnou zmluvou z 11.02.2016 nedošlo a tento pomer naďalej trvá a uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni náhradu funkčného platu v sume 1500 eur mesačne odo dňa 06.09.2016 až do času, kedy jej žalovaný umožní pokračovať v práci alebo do doby, keď súd rozhodne o skončení štátnozamestnaneckého pomeru, rozhodol tiež o náhrade trov konania.

1.1 Súd prvej inštancie zistil, že sporové strany uzatvorili dňa 11.02.2016 služobnú zmluvu, ktorej predmetom bol výkon štátnej služby v štátnozamestnaneckom mieste v služobnom úrade vo funkcii generálny štátny radca v odbore štátnej služby medzinárodná spolupráca, finančné prostriedky európskych spoločenstiev a zároveň sa dohodli na dočasnej štátnej službe ako druhu štátnej služby so vznikom 22.02.2016 a trvaním na dobu určitú, najdlhšie do 31.12.2022. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity prehodnotil projekt a svojim stanoviskom č.X.-XXXX/XXXXXX-XXX z 17.08.2016 požiadal ministra vnútra SR o vykonanie organizačných a systemizačných zmien s účinnosťou od 01.09.2016. Na základe uvedeného boli zo

strany žalovaného prijaté organizačné zmeny v dôsledku organizačného opatrenia ministra vnútra SR z 17.08.2016, č. XX/XXXX, v zmysle ktorých sa zrušilo štátnozamestnanecké miesto žalobkyne a pominula potreba plnenia úloh štátnej služby na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity. Následne žalovaný listom z 22.08.2016 vystavil žalobkyni potvrdenie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona a oznámil žalobkyni, že v dôsledku organizačného opatrenia Ministerstva vnútra SR z 17.08.2016 č. XX/XXXX s účinnosťou od 01.09.2016 došlo k zrušeniu ID XXXXX, funkcie generálny štátny radca, na ktorom žalobkyňa vykonávala dočasnú štátnu funkciu odborníka.

1.2 Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dôvodom na základe ktorého vznikol u žalobkyne štátnozamestnanecký pomer v dočasnej službe, bol výber z 29. januára 2016 č. Z.-XXXX/X na voľné štátnozamestnanecké miesto štátneho zamestnanca - odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby, pričom táto potreba pominula na základe rozhodnutia ministra vnútra SR o organizačných zmenách z 17.08.2016 č. XX. u určitých štátnych zamestnancov v dočasnej štátnej službe - odborníkov, ktorým zaniká potreba plnenia úloh štátnej služby a medzi ktorými bola aj funkcia generálneho štátneho radcu u žalobkyne ID XXXXX. Súd prvej inštancie uviedol, že účinky uvedeného opatrenia ministra vnútra SR sa vzťahovali aj na služobný pomer žalobkyne, avšak nezakladali dôvod jej skončenia. Týmto dôvodom bola právna skutočnosť vymedzujúca určitú dobu trvania dočasnej štátnej služby žalobkyne, ktorá nastala v jeho dôsledku a to, zánik tej funkcie a tých úloh, ktoré mala žalobkyňa vykonávať v rámci konkrétného projektu v dočasnej štátnej službe (§ 46 ods. 2 a § 52 ods. 1 písm. i) zákona o štátnej službe). Podľa súdu prvej inštancie teda štátnozamestnanecký pomer žalobkyne skončil zo zákona, uplynutím dočasnej štátnej služby, z dôvodu pominutia potreby plnenia služobných úloh štátnej služby projektu na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, na ktorú dobu trvania bola dočasná štátna služba žalobkyne vymedzená v služobnej zmluve a jej neoddeliteľných súčiastiach. Zároveň zdôraznil, že štátna služba žalobkyne mohla skončiť aj v skoršom termíne ako 31.12.2022.

1.3 Keďže v danom prípade podľa súdu prvej inštancie nebolo dôvodom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne jednostranné rozhodnutie žalovaného, ktorý sa ako služobný úrad sám nerozhodol zrušiť štátnozamestnanecké miesto žalobkyne, čím by bol naplnený výpovedný dôvod podľa § 47 písm. b) Zákona o štátnej službe, ale bolo nesporné, že žalovaný na podnet Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, iba deklaroval skončenie štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne na základe zákona, nebolo možné dospieť k tomu, že žalovaný dal výpoveď žalobkyni z dôvodu zrušenia jej štátnozamestnaneckého miesta, ako to tvrdila žalobkyňa.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 27. mája 2020 sp. zn. 4CoPr/1/2020 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1 Odvolací súd poukázal na to, že dôvodom vzniku dočasnej služby žalobkyne bolo dočasné plnenie úloh odborníka dočasne potrebného na plnenie úloh štátnej služby s trvaním najdlhšie do 31.12.2022, teda do doby potreby plnenia úloh jej vymedzených. Podľa odvolacieho súdu bol nesprávny názor žalobkyne, že k uplynutiu doby trvania jej služobného pomeru nedošlo, nakoľko jej doba trvania bola dohodnutá do 31.12.2022. Z potvrdenia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne na základe zákona zo dňa 22.08.2016 vyplývalo, že štátnozamestnanecký pomer žalobkyne mal dňom 31.08.2016 skončiť z dôvodu, že bola prijatá do dočasnej štátnej služby podľa § 17 ods. 3 písm. c) zákona o štátnej službe na základe výberového konania č. Z.-XXXX/X z 29.01.2016 na voľné štátnozamestnanecké miesto odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby, funkcia: generálny štátny radca - odborník, PT II. oddelenia a rozvojových projektov Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a že organizačným opatrením MV SR č. XX/XXXX z 17.08.2016 s účinnosťou od 01.09.2016 došlo k zrušeniu ID XXXXX, funkcie generálny štátny radca, na ktorom žalobkyňa vykonávala dočasnú štátnu službu odborníka a štátnozamestnanecký pomer skončil uplynutím dočasnej štátnej služby podľa § 52 ods. 1 písm. i) zákona o štátnej službe na Úrade splnomocnenca vlády pre rómske komunity. Odvolací súd konštatoval, že k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne došlo z uvedených dôvodov zo zákona. Tým, že Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity prehodnotil projekt, na plnenie úloh, ktorého bola aj

žalobkyňa vo výberovom konaní do dočasnej štátnej služby u žalovaného prijatá, a svojim stanoviskom č. USVRK-KUS-XXXX/XXXXXX-XXX zo dňa 17.08.2016 požiadal ministra vnútra SR o vykonanie organizačných a systemizačných zmien s účinnosťou od 01.09.2016, žalovaný na podnet Úradu len deklaroval skončenie štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne, ktorej potreba na plnenie dovtedy vymedzených úloh dočasnej služby zanikla a to potvrdením o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne zo zákona, keďže nešlo o organizačnú zmenu, na základe ktorej by bolo potrebné dať žalobkyni výpoveď.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žiadala, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zmenil, prípadne zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3.1 Nesprávne právne posúdenie dovolateľka videla v tom, že ku skončeniu dočasnej štátnej služby došlo zo zákona v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 písm. i) zákona o štátnej službe a to zrušením štátnozamestnaneckého miesta žalobkyne a pominutím potreby dočasného plnenia jej úloh. Dovolateľka zároveň poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu 4Cdo/96/2019. Mala za to, že zákonným dôvodom, s ktorým zákon o štátnej službe spája jej zánik dočasnej štátnej služby je jedine uplynutie doby dohodnutej v služobnej zmluve. Zánik potreby ďalšieho zamestnávania nie je zákonným dôvodom zániku jej štátnozamestnaneckého pomeru, ale dôvodom jeho zániku podaním výpovede. Zákon o štátnej službe takýto dôvod skončenia štátnozamestnaneckého pomeru dovolateľky zo zákona nepozná. Ďalej uviedla, že trvanie akéhokoľvek štátnozamestnaneckého pomeru je vymedzené potrebou plnenia určitých úloh, avšak podľa dovolateľky sa nemožno stotožniť s tým, že pominutie potreby plnenia úloh vedie ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona. Záver súdov v základnom konaní o možnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru dovolateľky jednostranným rozhodnutím zamestnávateľa, ktorým je v danej veci Organizačné opatrenie ministerstva vnútra SR č. XX/XXXX, podľa dovolateľky vôbec nie je možné dôvodiť z označenia funkcie žalobkyne tak ako je označená zákonom o štátnej službe. Ustanovenie § 52 ods. 1 písm. i) zákona o štátnej službe, na ktorý poukazuje žalovaný v potvrdení o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne neuvádza, že tento zaniká uplynutím potreby ďalšieho zamestnávania, ale uplynutím času. Zrušenie štátnozamestnaneckého pomeru, z dôvodu, ktorý uviedol žalovaný, nie je dôvodom na základe zákona z dôvodu uplynutia času, ale dôvodom na jeho skončenie výpoveďou.

4. Žalovaný vo vyjadrení navrhol dovolanie odmietnuť ako neprípustné alebo zamietnuť ako nedôvodné, rozhodnutia súdov považoval za vecne správne.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

6. Nesprávne právne posúdenie dovolateľka videla v tom, že ku skončeniu dočasnej štátnej služby došlo zo zákona v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 písm. i) zákona o štátnej službe a to zrušením štátnozamestnaneckého miesta žalobkyne a pominutím potreby dočasného plnenia jej úloh.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu a tiež, ktorú odvolací súd riešil a na jej

vyriešení založil rozhodnutie. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Prípustnosť podaného dovolania teda dovolací súd posudzuje vždy autonómne podľa jeho obsahu (8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020). K dovolateľkou položenej právnej otázke poznajúc vlastnú rozhodovaciu prax, dovolací súd dospel k záveru, že táto právna otázka je v praxi dovolacieho súdu vyriešená, a preto posudzoval prípustnosť podaného dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

9. Dovolací súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu 4Cdo/96/2019 z ktorého vyplýva, že v zákone o štátnej službe vôbec nie je upravený priamy následok - skončenie štátnozamestnaneckého pomeru zrušením funkcie vykonávanej štátnym zamestnancom v dočasnej štátnej službe počas doby jej trvania - ako jeden zo spôsobov zániku štátnozamestnaneckého pomeru zo zákona (viď § 52 ods. 1). Uvedené však môže byť - za splnenia zákonných predpokladov - dôvodom pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou pre nadbytočnosť podľa § 47 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že zrušením štátnozamestnaneckého miesta, na ktoré je prijatý zamestnanec do dočasnej štátnej služby, pričom k tomuto zrušeniu došlo skôr než nastalo uplynutie času trvania dočasnej štátnej služby, nedochádza k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru zo zákona.

10. V zmysle vyššie uvedeného dovolací súd dospel v prejednávanej veci k záveru, že pokiaľ odvolací súd založil svoje rozhodnutie v dovolateľkou nastolenej právnej otázke na právnom názore, podľa ktorého, ku skončeniu dočasnej štátnej služby došlo zo zákona v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 písm. i) zákona o štátnej službe a to zrušením štátnozamestnaneckého miesta žalobkyne a pominutím potreby dočasného plnenia jej úloh, treba mať za to, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale aj dôvodné (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, keďže nápravu možno dosiahnuť už zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§450 CSP).

12. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.